

ПРОТОКОЛ

засідання журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
у 2018/2019 навчальному році

(заочний тур)

2019 р.

Секція: Педагогіка

№	ПІБ учасника	НВЗ, клас	Клас	Аргументованість вибору теми дослідження, чіткість постановки проблеми, мети та завдань дослідження	Вміння чітко і ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела	Самостійність, оригінальність і доказовість суджень, наявність елементів наукової новизни	Повнота у розкритті теми, глибина аналізу літературних даних	Обґрунтованість поданих висновків, їх відповідність поставленим завданням та меті дослідження	Відповідність вимогам оформлення наукових робіт	Максимальна кількість балів (25б)
1	Нікітіна Катерина Валеріївна	Слов'янський педагогічний ліцей Слов'янської міської ради Донецької області	10	0,9	1.8	2,7	1,8	0,8	0,9	22,25
2	Федулова Валерія Сергіївна	Комунальний заклад «Маріупольський технічний ліцей» Маріупольської міської ради Донецької області»	10	0,9	1.8	2,4	1,6	0,8	0,9	21

Голова журі:

Біличенко О.Л. – доктор наук із соціальних комунікацій, професор _____

Члени журі:

Маторіна Н.М. – кандидат філологічних наук, доцент _____

Остополець І.Ю. – кандидат психологічних наук, доцент _____

Коркішко О.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент _____

Секретар:

Коваленко Т.О. – заступник директора КПНЗ «ДОМАНУМ» _____

Відгук
члена журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
у 2018/2019 навчальному році на роботу Нікітіної Катерини Валеріївни
„Соціальний фандрайзинг як чинник громадянської активності
старшокласників”

Розбудова демократичної, правової держави, яка прагне стати частинкою європейського співтовариства безпосередньо пов'язана із змінами у суспільній свідомості. Ці зміни передбачають перш за все виховання особистості із справжніми моральними цінностями, здатної творити добро та ставитися до іншої людини, як до найвищої цінності суспільства. Найвищим проявом культури суб'єкта, його духовності є доброчинність, що спрямовує людську активність як на утвердження самоцінності особистості, так і на усвідомлення обов'язків людини перед іншими людьми, Батьківщиною, суспільством. Доброчинність є могутнім стимулом для самоствердження людини, що її здійснює, для пошуків шляхів самовдосконалення. Мотиваційні акценти і зміст благодійництва змінюються, набуваючи особливої якісної визначеності в кожен епоху, але завжди пов'язані з турботою про майбутнє: дітей, націю, культурну спадщину та інші сфери суспільного життя.

Зростання ролі громадянського суспільства, а також благодійних організацій, які здатні допомогти державі у вирішенні соціальних проблем громадян та підтримці науково-дослідних робіт і проектів сприяє розвитку фандрайзингу в Україні як інструменту пошуку джерел ресурсів тим, хто їх потребує.

З огляду на це, проблема, яку досліджує К.В.Нікітіна, набуває особливої актуальності тому що заохочення молоді до участі в соціальному проектуванні допомагає залучити не бюджетні кошти для міста, громади, закладу загальної середньої освіти і сформуванню активну громадянську позицію старшокласників.

Робота складається зі вступу, двох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел.

Вважаємо за необхідне підкреслити логічність організації дослідження, відповідність методів і засобів наукового пошуку поставленій меті та сформульованим завданням. Дослідження має науковий апарат. Теоретичний та практичний розділи логічно пов'язані між собою.

Науковий рівень дослідження забезпечується тим, що його зміст ґрунтується на використанні різноманітних наукових та науково-методичних джерел.

У змістовному відношенні виконане дослідження відзначається фактологічним матеріалом, його опрацюванням, доказовістю визначених положень й узагальнень, ґрунтовністю зроблених порівнянь і пропозицій щодо конструктивного використання отриманих результатів наукового пошуку.

Заслуговує на схвалення дослідження проблематики фандрайзингу, інструментів і механізмів фандрайзингової діяльності в контексті залучення фінансових, матеріальних та людських ресурсів для роботи неприбуткових організацій; визначення терміну „фандрайзинг”; виокремлення об’єктів і суб’єктів фандрайзингової діяльності; систематизація принципів і особливостей фандрайзингу.

Цінним, на наш погляд, є розгляд соціального проекту (мета якого – розв’язання соціальної проблеми, що назріла в суспільстві, шляхом залучення зовнішніх коштів від донорів) як механізму фандрайзингу та ефективного чинника формування громадянської активності старшокласників через безпосереднє залучення їх до локальних соціальних проектів і громадянських ініціатив, а також створення власних соціальних проектів.

Здійснений дослідницею системний аналіз рівня сформованості громадянської активності старшокласників (констатувальний та контрольний етапи педагогічного експерименту, що показали зростання високого рівня громадянської активності старшокласників в експериментальній групі), технології фандрайзингу в процесі формування громадянської активності учнівської молоді (фандрайзинговий проект „Соціум. Освіта. Наука.” спрямований на створення в закладі освіти спеціального освітнього центру, що передбачатиме врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів і запровадження інноваційних форм і видів роботи) став підґрунтям для методологічних засад дослідження; дав можливість уточнити базові поняття, їх взаємозв’язок і взаємообумовленість, розкрити питання подальшого вдосконалення формування громадянської активності старшокласників в освітньому процесі загальноосвітніх закладів.

Але разом з позитивними моментами, вдалим знахідками варто відзначити зауваження, запитання та певні побажання, значна частина яких є дискусійними:

- тези необхідно оформити згідно основних вимоги до написання, оформлення та представлення учнівських науково-дослідницьких робіт визначених у „Методичних рекомендаціях щодо визначення результатів етапу конкурсу „Заочне оцінювання науково-дослідницької роботи”. У тезах необхідно визначити основну мету та завдання наукового дослідження;

- пропонуємо викласти науковий апарат у такій послідовності: мета, завдання, об’єкт, предмет, методи дослідження; уточнити завдання дослідження (5 завдань забагато для науково-дослідницької роботи такого рівня); убрати „методологічну основу дослідження” (с.5), її немає у вимогах до написання, оформлення та представлення учнівських науково-дослідницьких робіт;

- на нашу думку, необхідно доопрацювати об’єкт і предмет дослідження (об’єкт дослідження – процес формування громадянської активності старшокласників; предмет дослідження – фандрайзингова діяльність старшокласників);

– у роботі необхідно звернути увагу: на нумерацію таблиць (Таблиця 1. – треба Таблиця 1.1 (стр.9-10), на стор.20, 21, 23, 24, 25 нумерація таблиць відсутня, при перенесенні таблиці на інший аркуш необхідно праворуч писати слова „Продовж. табл.” і вказувати тільки номер таблиці, наприклад: „Продовж. табл. 2.1” (стор. 23-24); повтор тексту стор.22 та 26;

– необхідно ретельно переробити висновки, які мають бути побудовані у відповідності до задач дослідження.

– згідно основних вимоги обсяг науково-дослідницької роботи має складати 20-25 друкованих сторінок, у представленій автором роботі –28. Вважаємо за доцільне перенести в додатки анкету та деякі таблиці (менеджери проекту, організатори й партнери проекту тощо).

У цілому, наукова робота Нікітіної Катерини Валеріївни „Соціальний фандрайзинг як чинник громадянської активності старшокласників” є самостійним, науковим дослідженням, що відповідає вимогам Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України та заслуговує на позитивну оцінку.

5.02.2019 р.

Рецензент

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки вищої школи
ДВНЗ „Донбаський державний
педагогічний університет”

О.Г.Коркішко

Підписи кандидата педагогічних наук, доцента О.Г.Коркішко - **засвідчую:**

Начальник відділу кадрів

Сілін Є.С.

Відгук

члена журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2018/2019 навчальному році на роботу Федулової Валерії Сергіївни „Використання практико-орієнтованих дистанційних завдань як засобу формування навчальної компетентності учнів”

Сучасне реформування української школи стверджує необхідність якісного оновлення змісту освіти, забезпечення безперервного процесу становлення та розвитку гармонійної творчої особистості учня. Школа бере на себе місію створення нового освітнього середовища, де панує атмосфера педагогічної творчості вчителів-однодумців, учнів і батьків.

Нове освітнє середовище передбачає й новий зміст освіти, нові технології навчання та виховання, розвиток інтелектуальних здібностей дітей, щоб вивести кожного школяра на виховання культури творчого мислення. Сьогодні школа має готувати не лише носія знань, а й творчу особистість, яка здатна використовувати здобуті знання для конкурентоспроможної діяльності у будь-якій сфері суспільного життя, тобто формувати компетентну особистість. В останні роки поняття „компетентність” вийшло на загальнодидактичний і методологічний рівень. Це пов'язано з його системно-практичними функціями й інтеграційною метапредметною роллю в загальній освіті. Необхідність формування школою ключових компетентностей відзначена в концептуальній модернізації вітчизняної освіти. Варто сказати, що не існує єдиного узгодженого визначення та переліку ключових компетентностей. Оскільки компетентності – це насамперед замовлення суспільства на підготовку його громадян, такий перелік багато в чому визначається узгодженою позицією соціуму в певній країні або регіоні. Тому сьогодні постає питання організації навчального процесу з точки зору компетентнісного підходу.

З огляду на це, проблема, яку досліджує В.С.Федулова, набуває особливої актуальності тому що використання практико-орієнтованих дистанційних завдань як засобу формування навчальної компетентності учнів допомагає міцнішому засвоєнню інформації, бо викликає асоціації з конкретними діями й подіями. Особливість цих завдань (незвичне формулювання, зв'язок з життям, міжпредметні зв'язки) викликають підвищений інтерес і сприяють розвитку допитливості, творчої активності учнів.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Вважаємо за необхідне підкреслити логічність організації дослідження, відповідність методів і засобів наукового пошуку поставленим меті та сформульованим завданням. Дослідження має науковий апарат. Теоретичний та експериментальний розділи логічно пов'язані між собою.

Аналіз тексту роботи дає підстави стверджувати, що в ній послідовно було реалізовано всі зазначені завдання. Дефінітивний аналіз ключових понять дослідження (компетентність, навчальна компетентність, інформаційно-цифрова компетентність) здійснений на науково-теоретичному рівні. Дослідник

слухно стверджує, що впровадження в освітній процес змішаного навчання (очно-урочного та дистанційного) сприяє створенню додаткового простору та інструментарію для формування навчальної компетентності.

Цінним, на наш погляд, є визначення цілей та дидактичних функцій практико-орієнтованих завдань та висновки автор, що: практико-орієнтовані завдання дають учням можливість навчатися в процесі реальної справи – створення учнями (і вчителем) особистої освітньої продукції. Іншими словами, кожна дитина має можливість реальної діяльності, у якій вона може не тільки виявити свою індивідуальність, а й збагатити її; використання дистанційних практико-орієнтованих завдань створює простір для додаткового навчання, у якому учень отримує навички обробки інформації, її творчого перетворення, удосконалення культури спілкування, вчиться використовувати існуючі можливості сучасних інформаційних технологій.

Позитивної оцінки заслуговує експериментальний розділ у якому висвітлено: впровадження дистанційних практико-орієнтованих завдань при вивченні курсу історії в Маріупольському технічному ліцеї та висвітлено комплекс завдань, які спрямовані на розвиток окремих навчальних компетентностей, серед яких завдання для формування та розвитку: вмінь працювати з текстами (інтерактивно візуалізовані „ментальні карти”), мовної і мовленнєвої компетентності (есе, міні-твір, лист з минулого, газетний листок тощо); критичного мислення (аналіз, порівняння, синтез, оцінка інформації з будь-яких джерел, висування гіпотези та оцінка альтернативи); навичок дослідницької діяльності (науково-дослідні проекти, історичні розслідування тощо); завдання на використання інтернет-технологій (розробка web-додатку „Історичний онлайн квест”).

Отримані під час дослідження результати надали можливість констатувати, що застосування дистанційних практико-орієнтованих завдань формують мотивацію учнів, допомагають практично застосувати знання, регламентують строки для виконання, оптимальні за витратою часу, сприяють варіативності відбору форми та змісту, активізують сприйняття матеріалу й охоплюють декілька видів умінь учня.

Високої оцінки заслуговують додатки, які є продовженням наукової роботи та поглиблюють розкриття суті явища, наочно ілюструють думки автора, сприяють повноті сприйняття роботи.

Позитивно оцінюючи наукове дослідження загалом, вважаємо за доцільне висловити деякі зауваження та побажання, частина яких є дискусійними.

Актуальність роботи треба доповнити дослідженнями вчених, науковців, педагогів, психологів, які акцентують увагу на практико-орієнтованих дистанційних завданнях як засобу формування навчальної компетентності учнів.

На наш погляд, потребує уточнення зміст роботи: назва розділу 2, пункт 2.1 (РОЗДІЛ 2. Практико-орієнтовані дистанційні завдання як засіб формування навчальної компетентності учнів при вивченні історії, 2.1. Досвід впровадження дистанційних практико-орієнтованих завдань при

вивченні історії в Маріупольському технічному ліцеї (необхідно додати „курсу”, „уроків” чи „дисципліни”).

Пропонуємо викласти науковий апарат у такій послідовності: мета, завдання, об’єкт, предмет, методи дослідження; уточнити завдання дослідження (5 завдань забагато для науково-дослідницької роботи такого рівня); убрати „методологічну основу дослідження” (с.6), її немає у вимогах до написання, оформлення та представлення учнівських науково-дослідницьких робіт.

Наукова робота набула б більшої переконливості за умов ґрунтовного аналізу в п. 1.1. місця навчальної компетенції у Новій українській школі; у п. 1.2. – показати яким чином співвідносяться практико-орієнтовані технології та практико-орієнтовані завдання; у п. 1.3. – розкрити особливість дистанційних практико-орієнтованих завдань; у висновках до розділу 1 зробити стислий виклад наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає можливість звільнити основні висновки від другорядних подробиць.

На наш погляд, назва п. 2.3. „Переваги застосування практико-орієнтованих дистанційних завдань” не відповідає змісту в якому визначено переваги виконання дистанційних практико-орієнтованих завдань.

У роботі необхідно звернути увагу: на використанні джерела (заявлено – 40, у тексті використано – 12); перевірити відповідність літературних джерел і нумерації у тексті (наприклад, у тексті на стор. 8 А.Хуторський [22], а у списку літературних джерел 22. Муковіз О.П. Дистанційне навчання у системі неперервної освіти вчителя початкової школи: сутність та особливості); у тексті не вказується другий ініціал (по батькові) ученого, науковця чи дослідника (наприклад: О.Овчарук); у посиланнях по тексту роботи на ілюстрації, таблиці, що містяться у додатках, рекомендується писати: „... на рисунку А.2 ...”, „... в таблиці Б.3 ...”. виправити стилістичні помилки.

У цілому, наукова робота Федулової Валерії Сергіївни „Використання практико-орієнтованих дистанційних завдань як засобу формування навчальної компетентності учнів” є самостійним, науковим дослідженням, що відповідає вимогам Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України та заслуговує на позитивну оцінку.

5.02.2019 р.

Рецензент

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки вищої школи
ДВНЗ „Донбаський державний
педагогічний університет”

О.Г.Коркішко

Підписи кандидата педагогічних наук, доцента О.Г.Коркішко - засвідчую:

Начальник відділу кадрів

Сілін Є.С.